

Vaccinationstäckningen bland barn födda 2021 och 2016

Vaccinationstäckningen bland småbarn är mycket god i Finland – andelen ovaccinerade barn födda år 2021 är något högre än bland tidigare årsgrupper

CENTRALA RÖN

- I Finland är vaccinations-täckningen bland småbarn hög.
- Variationen i vaccinations-täckningen mellan de olika åldersklasserna är obetydlig. Av de olika vaccinen är täckningen för det femvalenta vaccinet högst och lägst för vaccinet mot vattkoppor.
- Vaccinationstäckningen har liksom tidigare år stora regionala skillnader
- I Finland är det ovanligt med ovaccinerade barn men andelen helt ovaccinerade barn tenderar att öka
- På grund av problem i anknytning till dataöverföringen och dokumenteringen av vaccinationer är den verkliga vaccinations-täckningen sannolikt något högre än vad siffrorna i vaccinationsregistret anger.

Vaccinationstäckningen bland småbarn i Finland är hög och även bland barn födda 2021 är vaccinationstäckningen nationellt på en bra nivå. Vaccinationstäckningen varierar dock kraftigt regionalt i fråga om vissa vaccin. Trots att det är ovanligt med ovaccinerade barn i Finland är nu andelen ovaccinerade småbarn redan andra gången i rad större än tidigare.

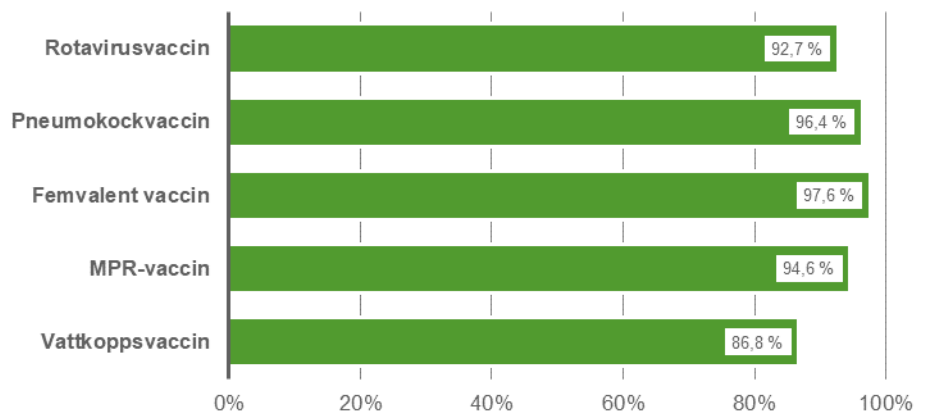
För över 98 procent av barnen födda år 2021 inleddes den femvalenta vaccinationsserien (skydd mot difteri, stelkramp, kikhosta, polio och Hib-sjukdomar). (Figur 1) Nästan 95 procent av barnen inledde MPR-vaccinationsserien (skydd mot mässling, påssjuka och röda hund). (Figur 1) Cirka 91 procent av barnen födda år 2016 har fått den andra MPR-dosen. I denna åldersklass har lite under 93 procent fått det fyralenta vaccinet.

Andelen helt ovaccinerade barn upp till tre års ålder är högre bland år 2021 födda än bland barn i de tidigare åldersklasserna. Fram till åtta års ålder har dock andelen ovaccinerade inte ökat nämnvärt jämfört med den föregående ålderskohorten.

Vaccinationstäckningarna varierar mellan välfärdsområden och kommuner och för vissa vacciner förekommer till och med stora regionala skillnader. De regionala skillnaderna har emellertid minskat eftersom man inom de områden som haft de lägsta vaccinationstäckningarna framgångsrikt har arbetat för att förbättra vaccinationstäckningen och minska antalet ovaccinerade barn.

Vaccinationstäckningarna bland åldersklasserna som vaccinerades under pandemin är en aning lägre än i de tidigare åldersgrupperna. Coronapandemins påverkan på barnens vaccinationstäckning kan sannolikt ses som relativt obetydlig trots att pandemin påverkade familjernas benägenhet att besöka rådgivningen, och trots att en stor del av rådgivningens hälsovårdspersonal flyttades till andra uppgifter under pandemin. Förändringarna i vaccinationstäckningarna beror på normala variationer mellan åldersklasserna och coronapandemin är inte en direkt förklaring till den försämrade vaccinationstäckningen bland småbarnen.

Figur 1. Vaccinationstäckningen för barn födda 2021 enligt vaccin i Finland, % av åldersgruppen.

Anniina Virkku

fornamn.efternamn@thl.fi

Camilla Jordman

fornamn.efternamn@thl.fi

Ulrike Baum

fornamn.efternamn@thl.fi

Att observera i årets statistik:

Årligen rapporteras täckningen för vaccinationer som ingår i det nationella vaccinationsprogrammet för barn som fyllt 3 år samt andelen ovaccinerade som fyllt tre år. Dessutom rapporteras täckningen för det fyrvalenta vaccinet och andra dosen MPR-vaccin för barn som fyllt 8 år under det aktuella året och andelen ovaccinerade som fyllt 8 år.

Vaccinationstäckningen presenteras i rapporten för endast den första vaccindosen även om vaccinationsserien omfattar flera doser. Täckningen av den andra vaccindosen bland barn som uppnått skolåldern rapporteras enbart för MPR-vaccin. Med avseende på de övriga vaccinen kan täckningen för den andra och tredje vaccindosen ses i kartpresentationen.

Statistikrapporten om vaccinationer av barn publiceras för första gången 2023. Tidigare har vaccinationstäckningarna rapporterats på THL:s webbplats och i meddelandet.

Vaccinationstäckningen bland barn nationellt och regionalt

Uppgifter om vaccinationstäckningen för barn finns också på THL:s webbplats i kartpresentationerna av vaccinationstäckningen.

[Kartpresentation av vaccinationstäckningen bland barn](#)

[Kartpresentation av andelen ovaccinerade barn](#)

Vaccinationstäckningen bland barn födda 2022–2024 kan också följas upp på THL:s webbplats utgående från uppgifter som uppdateras varje månad.

[Kartpresentation över den uppdaterade vaccinationstäckningen bland småbarn](#)

I denna statistikrapport rapporteras vaccinationstäckningarna för alla vaccin bland barn födda 2021, vaccinationstäckningen för det fyrvalenta vaccinet och andra dosen av MPR-vaccinet bland barn födda 2016 samt andelen ovaccinerade barn födda åren 2021 och 2016.

För år 2021 födda barn rapporteras vaccinationstäckningarna för de vaccin som rekommenderas att ges till barn upp till 18 månaders ålder och för år 2016 födda barn de vaccin som rekommenderas vid 4 och 6 års ålder.

Vaccinationstäckningarna rapportera för hela landet samt för varje välfärdsområde och kommun.

Vaccinationstäckning bland småbarn födda 2021

Vaccinationsserien med rotavirusvaccin inleddes för 93 procent av barnen födda 2021. Rotavirusvaccinets täckning har under flera år hållits på samma nivå. För barn födda 2021 är täckningen också på samma nivå som i de tidigare åldersklasserna.

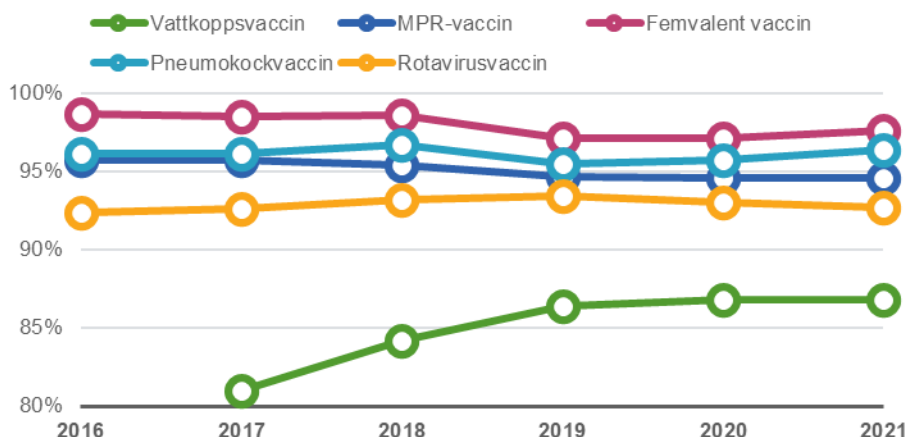
Vaccinationsserien med pneumokockvaccin har inletts för nästan 96 procent av barnen i denna åldersgrupp. Pneumokockvaccinationstäckningen har varit på samma nivå i de tidigare åldersklasserna.

Serien med det femvalenta vaccinet har inletts för närmare 98 procent av barnen. Bland barn födda 2019–2020 är det femvalenta vaccinets täckning lägre, cirka 97 procent, men under 2018 och tidigare har det femvalenta vaccinets täckning ännu varit över 98,5 procent.

Serien med MPR-vaccinet har inletts för närmare 95 procent av barnen födda år 2021. MPR-vaccinationstäckningarna är i de senaste åldersklasserna lite lägre än det tidigare varit.

Vaccinet mot vattkoppor blev en del av vaccinationsprogrammet hösten 2017. Närmare 87 procent av barnen födda 2021 har fått vaccin mot vattkoppor. Täckningsprocenten är på samma nivå som för dem som är födda 2020. (Figur 2)

När man granskar vaccinationstäckningen bland barn bör man beakta att man ibland senarelägger vaccinationerna av en eller annan orsak och därför finns det en möjlighet att uppgifterna om vaccinationstäckningen för barn födda 2021 ännu kan kompletteras.

Figur 2. Vaccinationstäckningen per vaccin för barn födda 2016–2021 i Finland, % av åldersgruppen.

Vaccinationstäckningen för barn födda 2021 inom välfärdsområdena

Vaccinationstäckningen varierar årligen mellan de olika välfärdsområdena. Nästan utan undantag är vaccinationstäckningarna högre i östra Finland och vanligtvis lägre i Österbotten. I Österbotten har man emellertid gjort ett långsiktigt arbete för att öka den positiva inställningen till vaccinationer och en tydlig ökning i vaccinationstäckningar för de flesta vacciner har skett under de senaste åren.

Den högsta täckningen för rotavirusvaccinet finns i Kajanalands, Södra Karelen och Södra Savolax välfärdsområden samt i Helsingfors stad. I dessa områden har 95 procent av barnen födda 2021 fått åtminstone en vaccindos mot rotavirus. Vaccinationstäckningen i Kajanalands välfärdsområde bland år 2021 födda barn är dock 2 procentenheter lägre än bland år 2020 födda barn. I Södra Savolax är vaccinationstäckningen däremot 2 procent högre i motsvarande åldersklass, jämfört med föregående årsklass. Österbottens välfärdsområde har den lägsta vaccinationstäckningen mot rotavirus, cirka 86 procent. (Tabell 1)

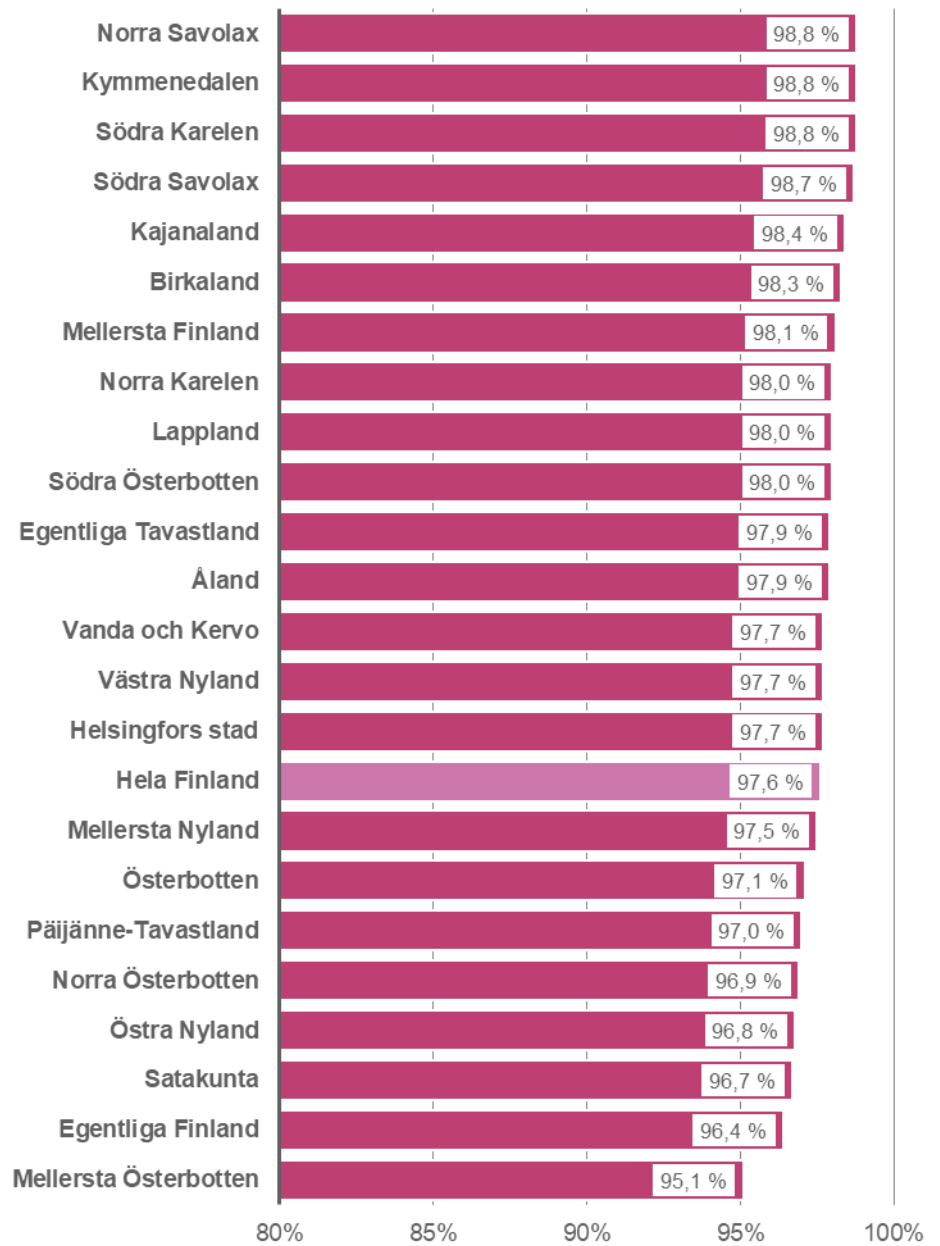
Över 98 procent av barnen födda 2021 har fått pneumokockvaccin i Kajanalands och Norra Savolax välfärdsområden. Gällande pneumokockvaccin är täckningen också lägst i Österbottens välfärdsområde där närmare 93 procent av barnen har fått vaccinet. (Tabell 1). Vaccinationstäckningen i Österbotten är trots allt 2,5 procentenheter högre i årsklassen födda 2021 jämfört med årsklassen födda 2020. Trenden för pneumokockvaccinationstäckningen i Österbotten har varit stigande redan för flera åldersklasser.

Vaccinationstäckningen för det femvalenta vaccinet är mycket hög i nästan hela landet. Den högsta täckningen på cirka 99 procent finns inom Kajanalands, Södra Karelen, Norra Savolax och Södra Savolax välfärdsområden. När det gäller det femvalenta vaccinet är vaccinationstäckningen lägst i Mellersta Österbottens välfärdsområde där cirka 95 procent av barnen födda 2021 har fått det. (Figur 3, Tabell 1)

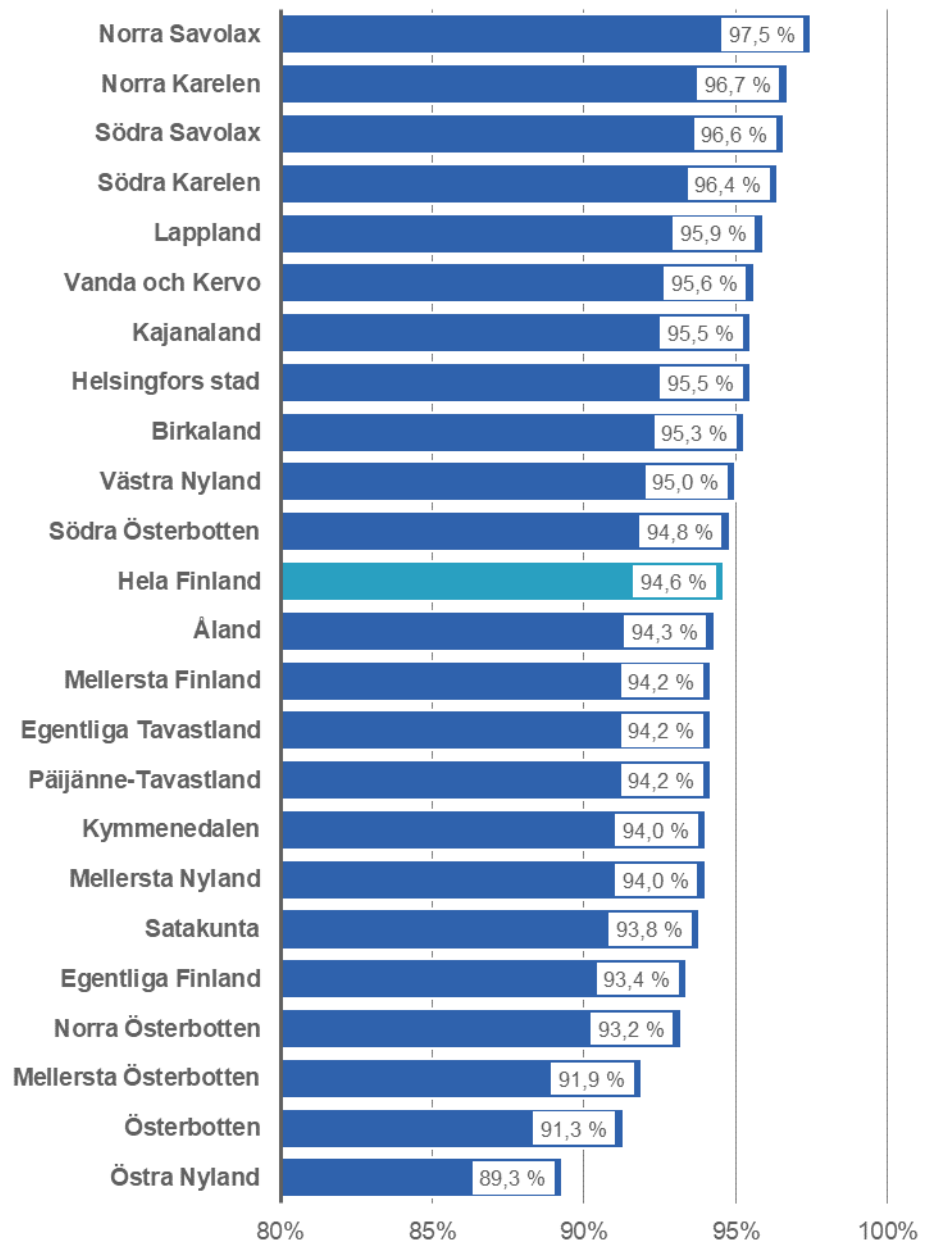
Då det gäller MPR-vaccinet finns de högsta täckningsgraderna på cirka 98 procent i Norra Savolax välfärdsområde. Den lägsta täckningsgraden efter den första MPR-vaccindosen finns i Österbottens välfärdsområde, cirka 91 procent. (Figur 4, Tabell 1) Den låga MPR-täckningen i Östra Nyland beror på avbrott i dataöverföringen till vaccinationsregistret och den verkliga vaccinationstäckningen är högre än vad som här rapporterats.

Variationen i täckningen av vaccinet mot vattkoppor mellan olika välfärdsområden är stor. Täckningen för vaccinet mot vattkoppor är högst i Norra Savolax välfärdsområde, närmare 93 procent. Den lägsta täckningen finns i Österbottens välfärdsområde, där endast cirka 75 procent av barnen födda 2021 har fått vaccin mot vattkoppor. (Tabell 1) I de senaste årskohorterna har en klar ökning i vaccinationstäckningen för vaccinet mot vattkoppor har emellertid kunnat konstateras i Österbottens välfärdsområde – bland barnen födda år 2020 var vaccinationstäckningen för vaccinet mot vattkoppor ännu under 70 procent i Österbotten.

Figur 3. Den femvalenta vaccinationstäckningen för barn födda 2021 per välfärdsområde, % av åldersgruppen.

Figur 4. MPR-vaccinationstäckningen för barn födda 2021 per välfärdsområde, % av åldersgruppen

Tabell 1. Vaccinationstäckningen bland barn födda 2021 enligt välfärdsområde, % av åldersgruppen.

Välfärdsområde	Rotavirusvaccin (%)	Pneumokockvaccin (%)	Femvalentvaccin (%)	MPRvaccin (%)	Vattkoppsvaccin (%)
Helsingfors	94,9	96,7	97,7	95,5	88,9
Västra Nyland	94,4	97,0	97,7	95,0	88,9
Birkaland	93,6	97,2	98,3	95,3	89,4
Norra Österbotten	89,0	94,4	96,9	93,2	83,4
Egentliga Finland	94,0	96,6	96,4	93,4	83,0
Vanda och Kervo	93,4	96,8	97,7	95,6	88,0
Mellersta Finland	91,0	96,6	98,1	94,2	86,5
Norra Savolax	93,9	98,1	98,8	97,5	92,6
Mellersta Nyland	93,4	96,7	97,5	94,0	87,7
Österbotten	86,4	92,6	97,1	91,3	75,2
Södra Österbotten	89,7	96,3	98,0	94,8	85,1
Satakunta	92,1	95,7	96,7	93,8	86,6
Päijänne-Tavastland	92,8	95,9	97,0	94,2	88,8
Lappland	93,4	97,0	98,0	95,9	86,7
Egentliga Tavastland	91,2	96,9	97,9	94,2	88,6
Norra Karelen	92,1	96,9	98,0	96,7	88,6
Kymmenedalen	91,6	97,5	98,8	94,0	86,9
Östra Nyland	91,5	95,2	96,8	89,3	81,8
Södra Karelen	94,8	98,4	98,8	96,4	88,6
Södra Savolax	94,8	98,0	98,7	96,6	90,8
Mellersta Österbotten	86,9	93,3	95,1	91,9	83,3
Kajanaland	94,9	96,8	98,4	95,5	88,7
Åland	94,0	96,8	97,9	94,3	76,2
Hela Finland	92,7	96,4	97,6	94,6	86,8

Vaccinationstäckningen i kommuner där mest barn föddes

Av Finlands kommuner där det år 2021 föddes minst 500 barn har Helsingfors, Esbo, Kuopio och Villmanstrand den högsta täckningen för rotavirusvaccin där cirka 95 procent av barnen födda 2021 har fått rotavirusvaccin. Den lägsta vaccinationstäckningen för rotavirusvaccin är i Karleby, cirka 87 procent. (Tabell 2)

Då det gäller pneumokockvaccinet är täckningen bland barn födda 2021 också lägst i Karleby, cirka 92 procent. I Villmanstrand är pneumokockvaccinationstäckningen bland barn födda 2021 högst, nästan 99 procent. (Tabell 2)

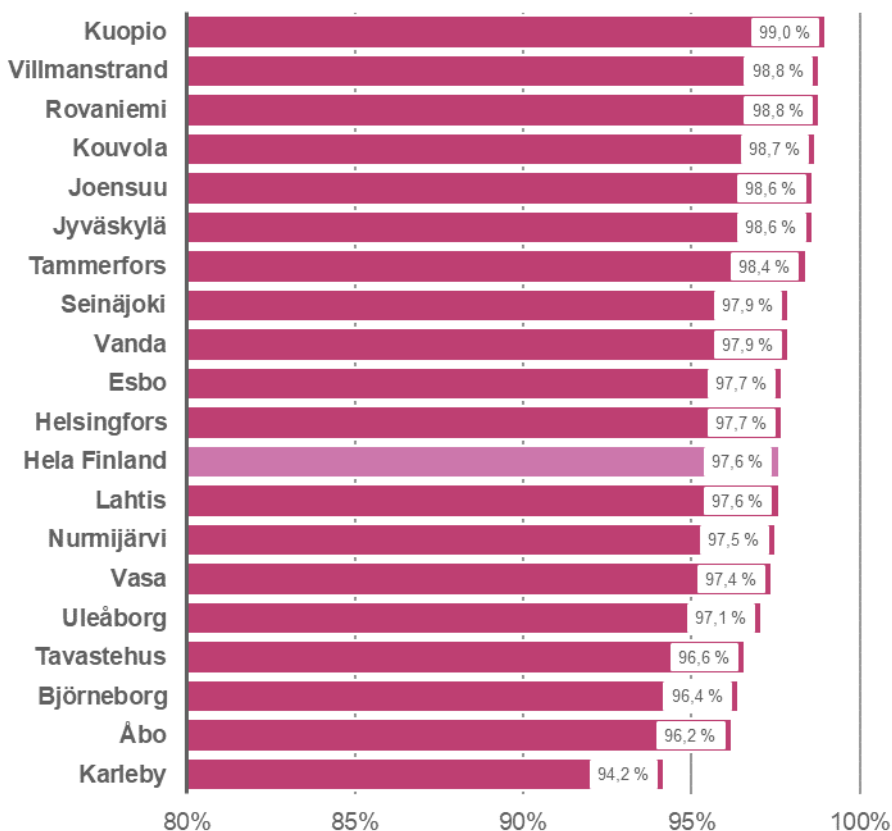
Vaccinationstäckningen för det femvalenta vaccinet bland barn födda 2021 är cirka 99 procent i Jyväskylä, Kuopio, Rovaniemi, Joensuu, Kouvola och Villmanstrand. Den lägsta täckningen finns i Karleby där 94 procent av barnen födda 2021 har fått det femvalenta vaccinet. (Figur 5, Tabell 2).

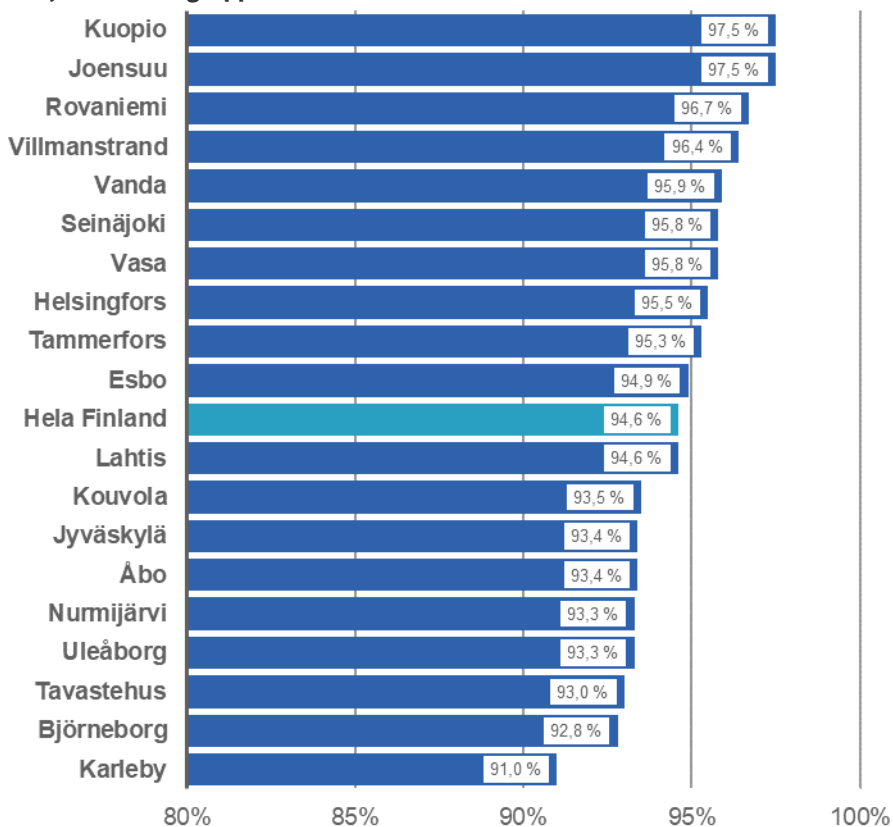
MPR-vaccinationstäckningen är högst i Kuopio och Joensuu där en MPR-vaccinationsserie har inletts för närmare 98 procent av barnen födda 2021. Av de stora städerna har Karleby den lägsta MPR-vaccinationstäckningen, 91 procent. (Figur 6, Tabell 2) MPR-vaccinationstäckningen har sjunkit tydligt i Kouvola och Tavastehus i åldersklassen med barn födda 2021: i båda kommunerna var vaccinationstäckningen bland barn födda 2020 ännu cirka 96–97 procent medan den nu var cirka 93 procent bland barn födda 2021. I Åbo har troligtvis den nedgående trenden i MPR-täckningen brutits och vaccinationstäckningen är nu för åldersklassen med år 2021 födda barn högre än för de två tidigare åldersklasserna.

Den högsta täckningen för vaccin mot vattkoppor bland barn födda 2021 är i Kuopio, cirka 94 procent. Då det gäller vaccin mot vattkoppor är täckningen lägst i Åbo, cirka 77 procent. (Tabell 2)

Även de andra kommunernas vaccinationstäckningar för barn födda år 2021 kan granskas i [Kartpresentation av vaccinationstäckningen bland barn](#).

Figur 5. Vaccinationstäckningen för det femvalenta vaccinet bland barn födda 2021 i de största kommunerna, % av åldersgruppen.

Figur 6. MPR-vaccinationstäckningen för barn födda 2021 i de största kommunerna, % av åldersgrupp.**Tabell 2. Den vaccinationstäckningen bland barn födda 2021 i de största kommunerna, % av åldersgruppen.**

Kommun	Rotavirus-vaccin (%)	Pneumokock-vaccin (%)	Femvalent-vaccin (%)	MPR-vaccin (%)	Vattkopps-vaccin (%)
Helsingfors	94,9	96,7	97,7	95,5	88,9
Esbo	94,9	97,1	97,7	94,9	89,2
Vanda	93,7	97,0	97,9	95,9	88,6
Uleåborg	91,5	95,8	97,1	93,3	86,5
Tammerfors	94,3	97,3	98,4	95,3	91,9
Åbo	94,2	96,8	96,2	93,4	77,4
Jyväskylä	91,6	97,1	98,6	93,4	86,4
Kuopio	94,9	98,1	99,0	97,5	94,1
Lahtis	93,6	96,5	97,6	94,6	89,9
Rovaniemi	94,2	97,5	98,8	96,7	89,1
Björneborg	92,5	95,6	96,4	92,8	87,0
Seinäjoki	92,0	97,4	97,9	95,8	91,7
Joensuu	92,1	97,3	98,6	97,5	91,4
Vasa	90,3	96,0	97,4	95,8	87,0
Tavastehus	89,9	95,4	96,6	93,0	88,5
Kouvola	90,2	97,8	98,7	93,5	85,7
Karleby	86,5	92,2	94,2	91,0	81,9
Hela Finland	92,7	96,4	97,6	94,6	86,8

Täckningen för det fyrvalenta vaccinet och den andra dosen av MPR-vaccinet bland barn födda 2016

Det fyrvalenta vaccinet ges vanligen vid 4 års ålder och den andra dosen i MPR-vaccinationsserien vid 6 års ålder. I täckningen för den andra dosen av MPR-vaccinet beaktas både MPR-doser och MPRV-doserna som getts.

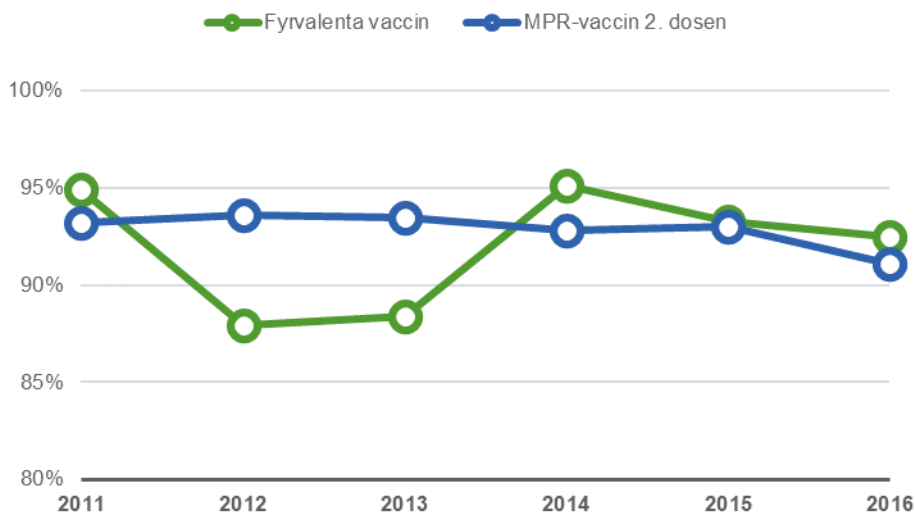
Strax under 93 procent av barn födda 2016 som uppnådde skolåldern förra hösten har fått det fyrvalenta vaccinet. Bland barn födda år 2016 och år 2015 är täckningen av det fyrvalenta vaccinet lägre än bland barn födda 2014 som har en täckning på 95 procent. (Figur 7) De låga täckningsgraderna av det fyrvalenta vaccinet bland barn födda år 2012 och år 2013 förklaras sannolikt av brister i informationsöverföringen.

Av välfärdsområdena uppnår Egentliga Finlands välfärdsområden den högsta täckningsgraden på närmare 96 procent för det fyrvalenta vaccinet bland barn födda 2016. Den lägsta täckningen för det fyrvalenta vaccinet är i Vanda och Kervo välfärdsområde samt på Åland, cirka 89 procent. Det fyrvalenta vaccinets vaccinationstäckning är inom de flesta välfärdsområden lägre för barn födda år 2015 och 2016 än för åldersgruppen av barnen födda år 2014.

Cirka 91 procent av dem som är födda 2016 har fått den andra dosen i MPR-vaccinationsserien. (Figur 7) Av välfärdsområdena är täckningen för den andra MPR dosen högst i Norra Savolax välfärdsområde, där cirka 96 procent av dem som är födda 2016 har fått två MPR-vaccindoser. Åland har den lägsta täckningen för två MPR-doser, cirka 82 procent.

Vaccinationstäckningen för den andra dosen av MPR-vaccinet bland barn födda år 2016 kan ännu stiga. Ibland kan den andra dosen av MPR-vaccinet ges senare, till exempel först i samband med skolhälsoundersökningen.

Figur 7. Täckningen för det fyrvalenta vaccinet och den andra dosen av MPR-vaccinet bland barn födda 2011–2016 i Finland, % av åldersgruppen.

Ovaccinerade barn

Ett barn anses vara helt ovaccinerat om han eller hon inte har fått ett enda rotavirusvaccin, pneumokockvaccin, MPR- eller MPRV-vaccin, femvalent vaccin eller fyrvalent vaccin.

I Finland är det sällsynt att vara ovaccinerad. Andelen ovaccinerade barn i Finland har hållits på ungefär samma nivå under flera år, men nu är andelen ovaccinerade barn fram till tre års ålder i åldersklasserna födda åren 2020 och 2021 högre än i tidigare åldersklasser.

Ovaccinerade fram till tre års ålder

Bland barnen födda år 2021 är 1,7 procent helt ovaccinerade fram till tre års ålder. Bland dem som är födda år 2020 var 1,4 procent ovaccinerade fram till tre års ålder och i de tidigare åldersklasserna var andelen ovaccinerade 1 procent. (Figur 8).

Den största andelen ovaccinerade barnen födda 2021 finns i Östra Nylands välfärdsområde, 3 procent. Eftersom det har varit problem vid överföringen av vaccinationsuppgifterna från en del kommuner i Östra Nyland kan andelen ovaccinerade således vara lägre. Andelen ovaccinerade är 2 procent eller högre i Norra Österbottens, Österbottens, Päijänne-Tavastlands, Vandas och Kervos, Egentliga Tavastlands och Norra Karelen välfärdsområden. Andelen ovaccinerade fram till tre års ålder är lägst i Södra Savolax och Norra Savolax välfärdsområden där 1 procent för barn födda år 2021 är helt ovaccinerade.

Andelen ovaccinerade barn fram till tre års ålder som är födda 2020–2021 har varit högre än i tidigare åldersklasser i alla välfärdsområden med undantag av två välfärdsområden. På Åland var andelen ovaccinerade i åldersklassen födda år 2019 ännu 2,8 procent medan andelen i åldersklassen födda år 2021 bara var 1,8 procent. I Österbotten var andelen ovaccinerade i åldersklassen födda år 2020 ännu 3,3 procent medan andelen ovaccinerade i åldersklassen födda år 2021 är bara 2,2 procent.

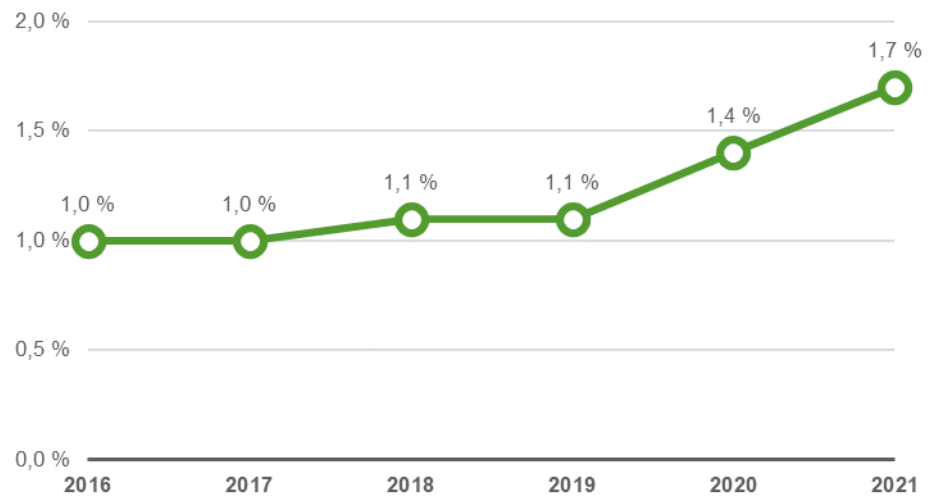
Endast en liten del av dem som är födda år 2021 har uppnått tre års ålder i början av år 2024. Största delen av vaccinationerna av småbarn ges dock betydligt tidigare än vid tre års ålder och därför räcker inte fördröjda eller senarelagda vaccinationerna som enda förklaringar till en ökning av andelen ovaccinerade. Det är trots allt möjligt att vaccinationerna ges senare, vilket kan leda till att andelen ovaccinerade i denna åldersgrupp ännu kan sjunka.

Ovaccinerade fram till åtta års ålder

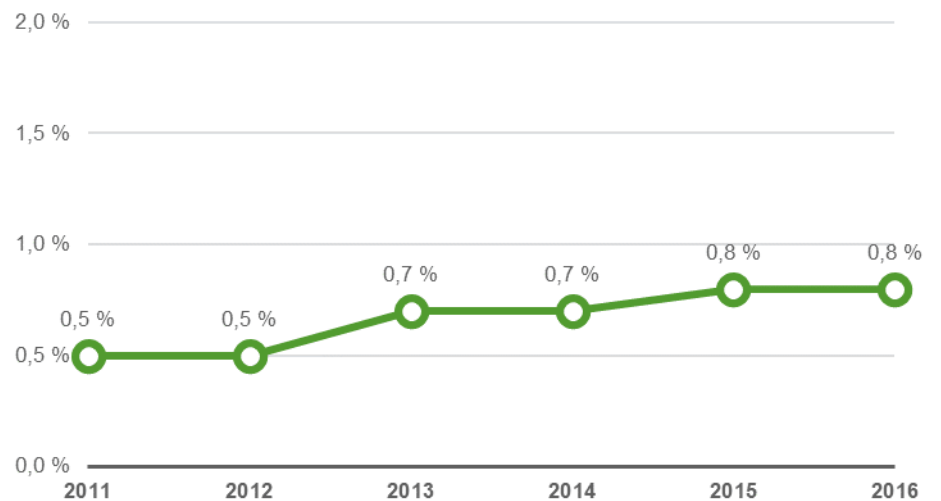
Vid åtta års ålder är 0,8 procent av alla barn födda år 2016 helt ovaccinerade. Fram till åtta års ålder syns inte en likadan ökning i andelen ovaccinerade som i andelen ovaccinerade fram till tre års ålder. (Figur 9). Bland barn födda 2016 var 1 procent ovaccinerade fram till tre års ålder. (Figur 8), vilket betyder att en liten del av denna åldersklass har fått minst en vaccination efter fyllda tre år.

Andelen ovaccinerade barn till och med åtta års ålder i åldersklassen födda 2016 varierar från 0,2 procent till 2,3 procent per välfärdsområde. Andelen ovaccinerade är högst i Österbottens välfärdsområde och lägst i Norra Savolax välfärdsområde.

Figur 8. Fram till tre års ålder ovaccinerade barn födda 2016–2021 i Finland, % av åldersgruppen.

Figur 9. Fram till åtta års ålder ovaccinerade barn födda 2010–2015 i Finland, % av åldersgruppen.

Dokumenteringen och dataöverföringen av vaccinationer behöver utvecklas

Informationen om vaccinationstäckningen och andelen ovaccinerade grundar sig på vaccinationsuppgifter från THL:s vaccinationsregister. Information om vaccination överförs och sparas i vaccinationsregistret endast om vaccinationen har registrerats i det elektroniska patientdatasystemet enligt enhetlig nationell klassificering och patientdatasystemet har kopplats till Avohilmo-dataöverföringen.

På grund av problem i samband med registreringen, dataöverföringen och databehandlingen av vaccinationer är den verkliga vaccinationstäckningen sannolikt något högre än vad siffrorna i vaccinationsregistret anger.

För att de presenterade siffrorna för vaccinationstäckningen ska vara så exakta som möjligt är det viktigt att vaccinationerna dokumenteras korrekt enligt en enhetlig nationell klassificering.

THL har strävat efter att åtgärda problemen i den egna informationsproduktionen. I samarbete med rådgivningarna och huvudanvändarna av patientdatasystemen har man utrett att barnen i allmänhet har fått vaccinationerna som verkar saknas. Utgående från utredningarna har uppgifterna också registrerats korrekt på rådgivningarna.

En del av vaccinationsuppgifterna saknas eftersom det uttryckligen har förekommit avbrott eller andra problem i dataöverföringen i patientdatasystemen. Det är svårt att utreda och korrigera dessa informationsbrister i efterhand. Det är viktigt att dataöverföringen följs upp i realtid och att eventuella avbrott åtgärdas utan dröjsmål.

Huvudanvändarna av patientdatasystemen och datasystemleverantörerna bör fästa uppmärksamhet vid att säkerställa att dataöverföringen fortsätter särskilt om det görs ändringar i patientdatasystemet eller om patientdatasystemet byts ut. Man bör reagera genast på eventuella problem i dataöverföringen.

Genom att intensifiera samarbetet mellan hälsovårdsproducenterna, patientdatasystemens huvudanvändare, datasystemleverantörerna och THL kan vi få en ännu noggrannare täckningsgrad.

Begrepp och definitioner

MPR-vaccin: Vaccinet skyddar mot mässling, påssjuka och röda hund. Vaccinet rekommenderas i åldern 12–18 månader och i åldern 6 år.

MPRV-vaccin: Vaccinet skyddar mot mässling, påssjuka, röda hund och vattkoppor. Vaccinet ges i allmänhet vid åldern 6 år i stället för den andra MPR-vaccindosen om barnet inte har haft vattkoppor.

Fyrvalent vaccin: DTaP-IPV. Vaccinet skyddar mot difteri, stelkramp, kikhosta och polio. Vaccinet rekommenderas i åldern 4 år.

Pneumokockvaccin: Vaccinet skyddar mot hjärnhinneinflammation, lunginflammation, blodförgiftning och öroninflammation orsakad av pneumokockbakterien. Vaccinet rekommenderas i åldern 3, 5 och 12 månader.

Rotavirusvaccin: Vaccinet skyddar mot rotavirusdiarré. Vaccinet rekommenderas i åldern 2, 3 och 5 månader.

Vaccin mot vattkoppor: Vaccinet skyddar mot vattkoppor och dess följsjukdomar. Enbart vaccin mot vattkoppor rekommenderas vid åldern 1,5 år och boostervaccination som MPRV-kombinationsvaccin vid 6 års ålder.

Femvalent vaccin: DTaP-IPV-Hib. Vaccinet skyddar mot difteri, stelkramp, kikhosta, polio och allvarliga sjukdomar orsakade av Hib-bakterien. Vaccinet rekommenderas i åldern 3 månader, 5 månader och 12 månader.

thl.fi/statistik/vaccinationstackningen-bland-barn

Referens för denna publikation:

Institutet för hälsa och välfärd (THL). Vaccinationstäckningen för barn födda 2021 och 2016. Statistikrapport xx/2024.

Institutet för hälsa och välfärd

ISSN 1798-0887

Kvalitetsbeskrivning

Vaccinationstäckning för barn

De statistiska uppgifterna om vaccinationstäckningen grundar sig på uppgifterna i det nationella vaccinationsregistret som upprätthålls av Institutet för hälsa och välfärd (THL). Uppgifterna i vaccinationsregistret grundar sig på uppgifter som har insamlats från offentliga och privata serviceproducenter och som fås till vaccinationsregistret som en del av Hilmo- och Avohilmo-datainsamlingen. THL producerar en rapport av de erhållna uppgifterna som en webbtjänst.

Datainsamlingen baseras på lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008). Enligt den är THL:s lagstadgade uppgift bland annat att undersöka och följa befolkningens välfärd och hälsa samt undersöka, följa, utvärdera, utveckla och styra verksamheten inom social- och hälsovården (2 S).

Med hjälp av det nationella vaccinationsregistret följer och utvärderar THL det nationella vaccinationsprogrammets täckning, fördelar och säkerhet. Från vaccinationsregistret kan man ta fram information om den nationella och regionala vaccinationstäckningen och följa förändringar i vaccinationstäckningen över tiden. Genom att kombinera vaccinationsuppgifterna med andra nationella hälsoregister får man evidensbaserad information om vaccinationernas inverkan på sjukdomsbördan vilket hjälper att fastställa det nationella vaccinationsprogrammet som har de bästa kostnadseffekterna.

Med hjälp av täckningsrapporteringen som grundar sig på vaccinationsregistret får kommunerna och välfärdsområdena information om den lokala vaccinationstäckningen, de kan jämföra den egna vaccinationstäckningen med täckningen i andra regioner och i hela Finland samt uppskatta befolkningens vaccinationsskydd inom den egna regionen och utveckla vaccinationsverksamheten inom regionen.

Metodbeskrivning

Vaccinationsuppgifterna har insamlats från alla hälso- och sjukvårdsenheter där man ger vaccinationer inom det nationella vaccinationsprogrammet och som är kopplade till Avohilmo-datainsamlingen. Enligt social- och hälsovårdsministeriets förordning 149/2017 ska den vaccinerande instansen anteckna vaccinationerna i journalhandlingarna antingen på en uppföljningsblankett för vaccinationer eller på motsvarande ställe i det elektroniska patientdatasystemet.

Majoriteten av vaccinationerna i det nationella vaccinationsprogrammet ges inom den öppna primärvården. Avohilmo är vårdanmälningsregistret inom den öppna primärvården. Uppgifter om dessa vaccinationer samlas in i vaccinationsregistret direkt från patientdatasystemen som en del av Avohilmo-datainsamlingen. Vaccinationerna inom den specialiserade sjukvården insamlas direkt från patientdatasystemet som en del av Hilmo-datainsamlingen.

Det går endast att överföra vaccinationsuppgifterna till vaccinationsregistret om vaccinationerna har registrerats enligt enhetlig nationell klassificering och statistikförts korrekt i patientdatasystemet. Patientdatasystemet ska också vara kopplat till Avohilmo-dataöverföringen. Anvisningar för dokumentation av vaccinationsuppgifter finns på THL:s webbplats [Dokumentering av vaccinationer](#) och Hilmo-handboken¹.

Informationen om vaccination i vaccinationsregistret kopplas till den vaccinerades uppgift om hemkommun. Aktuella befolkningsuppgifter erhålls från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Nya vaccinationsuppgifter tas emot kontinuerligt i Avohilmo- och Hilmo-registret. Denna statistikrapport grundar sig på uppgifter som inkommit till THL senast den 12.1.2024.

Vaccinationstäckningen kan inte bedömas om det inte finns tillräcklig information från området. För att trygga integritetsskyddet presenteras inga uppgifter om vaccinationstäckningen på kartpresentationen om det föds färre än 15 barn inom kommunens eller

¹[Vårdanmälningshandboken för hälso- och sjukvården 2023](#)

inom hälsovårdscentralens område. Under 2021 fanns sammanlagt 66 kommuner där det fötts färre än 15 barn.

Uppgifternas exakthet och tillförlitlighet

Uppgifternas riktighet är beroende av kvaliteten på och riktigheten för de uppgifter som getts av uppgiftslämnarna.

En del av vaccinationsuppgifterna saknas om det har förekommit avbrott eller andra problem vid dataöverföringen i patientdatasystemen. I en högklassig vaccinationsverksamhet ingår att de instanser som ansvarar för att ordna vaccinationerna följer upp hur vaccinationerna genomförs i realtid. Vaccinationsuppgifter som getts inom regionen kan följas upp i realtid [Kvalitetsrapport om hälsovårdscentralens vaccinationsuppgifter](#).

En person som har vaccinerats identifieras med personbeteckningen. Vaccinationen identifieras produktspecifikt i första hand på basis av satsnumret och därefter på basis av handelsnamnet även med hänsyn till stavningsfel och typografiska fel. Vaccinationshändelsen definieras enligt den vaccinerades personnummer, det erhållna vaccinet och vaccinationsdatumet.

Uppgifterna om vaccinationstäckningarna kompletteras efter hand eftersom alla barn ännu inte har hunnit uppnå vaccinationsåldern i enlighet med det nationella vaccinationsprogrammet och ibland uppskjuts vaccinationerna. I de yngsta ålderskohorterna ökar vaccinationstäckningarna för de enskilda doserna efterhand som fler barn når vaccinationsåldern.

I fråga om vaccinationer av småbarn pågår uppföljningstiden för vaccinets alla doser från barnets födelse fram till tre års ålder. Uppföljningstiden för det fyrvalenta vaccinet är från två års ålder upp till sju års ålder och för MPR-vaccinets andra dos från fyra års ålder upp till sju års ålder.

Uppgifternas aktualitet och rättidighet

Uppgifterna om vaccinationstäckningen baserar sig på det nationella vaccinationsregistrets aktuella uppgifter som fås till vaccinationsregistret som en del av datainsamlingen Avohilmo. Tidtabellen och fördröjningen för datainsamlingen Avohilmo varierar enligt välfärdsområde.

Statistikrapporten publiceras när uppgifterna i vaccinationsregistret antas vara på en tillräckligt omfattande nivå och innehålla största delen av serviceproducenternas eventuella korrigeringar i vaccinationsuppgifterna. Det är dock möjligt att korrigera uppgifterna även efter att rapporten publicerats och de uppdaterade uppgifterna beaktas i statistikrapporten för följande år.

Tillgänglighet och tydlighet

THL publicerar årligen uppgifter om täckningen av vaccinationer av barn. Rapporterna över vaccinationstäckningen publiceras på finska och svenska

Tidigare har uppgifterna publicerats på webbplatsen. En statistikrapport om vaccinationstäckningen bland barn som publicerades 2023 är den första publikationen om vaccinationstäckningen som utarbetats i form av en statistikrapport.

Jämförbarhet

Vaccinationsregistret infördes 2009. Innan vaccinationsregistret infördes utredes vaccinationstäckningen bland småbarn genom stickprovsundersökningar på tusen barn. Genom dem kunde man endast göra en uppskattning av vaccinationstäckningen för hela landet. Det gick inte att få fram eventuella regionala skillnader.

Sedan 2013 har regionala och riksomfattande vaccinationstäckningar rapporterats utgående från det riksomfattande vaccinationsregistret.

[I den interaktiva kartpresentationen](#) visas vaccinationstäckningen för varje dos för barn födda 2014–2021. Den omfattar också uppgifter om täckningen för det fyrvalenta vaccinet och för den andra dosen MPR-vaccin för barn födda under åren 2010–2016. Täckningen presenteras på kommunnivå, välfärdsområdesnivå och riksnivå.

Barn som är ovaccinerade presenteras i en separat [kartpresentation över andelen ovaccinerade barn](#). Ett barn anses vara ovaccinerat om han eller hon inte har fått ett enda rotavirusvaccin, pneumokockvaccin, MPR- eller MPRV-vaccin, femvalent vaccin eller fyrvalent vaccin. Av barn födda 2014–2021 presenteras andelen av barn som inte har fått vaccinationer innan tre års ålder. Av barn födda 2010–2016 presenteras andelen barn som inte har fått vaccinationer innan åtta års ålder.

Aktuella uppgifter om vaccinationstäckningen för småbarn födda 2022–2024 finns i [kartpresentationen om den aktuella vaccinationstäckningen för småbarn](#).